

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen **Cluster 3b**

Zaadetende uitheemse vogelsoorten

Familie Estrildidae (1)

Geslachten Amandava, Amadina, Cryptospiza,
Emblema, Erythrura

2021

Document 2021 DE&W 18

© 2021 Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:

Bondsbureau Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Bergen op Zoom

Op het voorblad Amadava amadava – Rode tijgerastrilde

Foto: © Pieter van den Hooven

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn, – ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn, opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot cluster 3b,

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV

Afdeling Educatie en kennisoverdracht.

Henk van der Wal

Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 3b Zaadetende uitheemse vogels

Orde: Passeriformes

Algemene houderijrichtlijn voor zaadetende uitheemse vogelsoorten. 5

Familie: Estrildidae = prachtvinken 1

Geslacht *Amandava*

<i>Amandava amadava</i>	Rode tijgerastrilde	11
<i>Amandava formosa</i>	Groene tijgerastrilde	18
<i>Amandava subflava</i>	Goudbuikastrilde	25

Geslacht *Amadina*

<i>Amadina fasciata alexanderi</i>	Alexander bandamadine	32
<i>Amadina fasciata fasciata</i>	Bandamadine	39

Geslacht *Cryptospiza*

<i>Cryptospiza reichenowii</i>	Reichenow bergastrilde	46
<i>Cryptospiza salvadori</i>	Salvador bergastrilde	53

Geslacht *Emblema*

<i>Emblema pictum</i>	Geschilderde astrilde	60

Geslacht *Erythrura*

<i>Erythrura gouldidae</i>	Gouldamadine	67
<i>Erythrura psittacea</i>	Roodkop papegaaiamadine	74
<i>Erythrura trichroa domestica</i>	Driekleur papegaaiamadine	80
<i>Erythrura tricolor</i>	Forbus papegaaiamadine	87

Bijlage A:
Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 3b 93

Algemene houderijrichtlijn

Zaadetende uitheemse vogelsoorten

Cluster 3b

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor zaadetende inheemse vogelsoorten.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels die wordt gerekend tot de volière- en kooivogels. Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in de documenten Houderijrichtlijnen Cluster 3a t/m 3k Documentnummers 2020 DE&W 17 t/m 2020 DE&W 27

Taxonomie

In cluster 3b zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn en die behoren tot de Orde Passeriformes.

Cluser 3b

Familie	Geslacht	Soorten
Estrildae	Amandava	3 soorten
	Amadina	2 soorten
	Cryptospiza	2 soorten
	Emblema	1 soort
	Erythura	4 soorten

Land van herkomst

Zaadetende uitheemse soorten komen voor in verschillende werelddelen Dit wordt in de afzonderlijke houderijrichtlijnen aangegeven.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoorten is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
- e) met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de Europese Verordening 2009/147/EG, de zogenaamde "Vogelrichtlijn".

Status IUCN Red List.

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹ Cie DE&W NBvV, *Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels"*. 2020, uitgave NBvV. Documentnummer 2020 DE&W 04.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een zaadetende uitheemse vogelsoort lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor zaadetende uitheemse vogels

Deze vogels kunnen ondergebracht worden in met struiken en heester, riet, bamboe en hoog gras beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de minimale afmetingen van 100x100x50 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst bij voorkeur naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht.

In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Uitheemse vogelsoorten hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de uitheemse zaadetende vogels is aanvullend onderstaand van toepassing:
Het zijn als regel sociale vogels die in een ruime volière goed samengehouden kunnen worden met tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn zebra-vinken, andere gorzen soorten, spitsstaartamadines, Chinese dwergkwartels, Forbes papegaaiamadines.
Indien het gedrag van een uitheemse vogelsoort hiervan afwijkt, wordt dit vermeld in de afzonderlijk geschreven houderijrichtlijn.

Het fokken met de zaadetende uitheemse vogelsoorten

Uitheemse vogelsoorten zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in algemeen in het voorjaar zo tussen maart en april.

Sommige soorten hebben een broedperiode dat meer verschoven is naar het najaar.

Dit wordt in de betreffende houderijrichtlijnen aangegeven.

Ze maken zelf een nestje op de grond, in een rietpol of tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de omstandigheden kan een derde broedronde ingelast worden.

In iedere broedronde worden 3 tot 5 eitjes gelegd. Na het leggen van het laatste eitje begint de pop te broeden.

De broedtijd bedraagt zo'n 13 - 14 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 90 – 100%.

Hoewel de vogelsoorten worden aangemerkt als zaadetende vogels worden in vele gevallen de jonge vogels bijna uitsluitend gevoerd met insecten. Als de pop al weer zit te broeden in een door de man nieuw gemaakt nest worden de jonge vogels gevoerd door de man.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoorten wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor veel uitheemse vogelsoorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Zoals de aanduiding die al vermeld zijn de vogelsoorten zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoorten hoogwaardige zaadmengsels aangeboden.

Specifieke voedingsbehoeften zijn opgenomen in de afzonderlijke houderijrichtlijnen.

De samenstelling kan ook variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabrieksmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Uitheemse vogelsoorten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat is aangegeven in de houderijrichtlijn die voor de vogelsoort is opgesteld. Daarnaast heeft de NBvV onder - Vogelindex.nl - een lijst met ringmaten van vele vogelsoorten beschikbaar via haar website.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is.

Aanschaf.

De aanschaf van uitheemse vogels als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels. Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de uitheemse zangvogels is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of uitheemse zaadetende zangvogels enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoorten zullen zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Europese Cultuurvogels, deel 1, opgesteld door de TC Tropische Vogels en Parkieten, uitgave van de NBvV 2012 – 2019, blz. 51 - 52

60 jaar Diergeneeskundig Memorandum, Bijzondere Gezelschapsdieren 2013.

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Herman Kremers, *Beschermd of niet...uw vogels en de wet*, uitgeverij Ornis, 2006. ISBN 9789073217119

Links.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Rode Tijgerastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.012.004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Amandava

Soort: **Amandava amandava**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Amandava a. flavidiventris
Amandava a. punicea

Land van herkomst:

De nominaatvorm heeft haar oorsprong in Pakistan, Nepal, Bangladesh.

Oorspronkelijk biotoop:

Rietbegroeiing rond moerasgebieden en met struiken begroeid grasland. Steeds in de nabijheid van water.

Beschrijving vogel:

De Rode Tijgerastrilde heeft als synoniem: Tijgervink

De Rode Tijgerastrilde behoort tot de Afrikaanse prachtvinken.

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop tijdens het broedseizoen.

De grootte is ca. 10 cm.

De man in broedkleed:

De snavel is roze rood. De iris van het oog is licht rood, de pupil is zwart.

De kop en nek zijn rood bruin. De rugdekman tel is bruin. De stuit en de bovenstaart dekveren zijn rood, hierin komen enige witte uiteinden van de veren voor die witte stippen veroorzaken.

De borst en buikbevedering is rood. Hierin bevinden zich witte omzomingen van de contourveren.

In de flanken ontstaan hierdoor witte stippen. De onderstaart dekveren zijn zwart.

De vleugelde kveren zijn grijs/zwart met witte uiteinden die een stiptekening veroorzaken. De vleugelslagpennen zijn donkerder dan de dekveren en laten ook witte stippen zien.

De staartpennen zijn zwart. De poten zijn licht van kleur met iets grijze nagels.

Buiten de broedperiode lijken de man en pop erg op elkaar. Het rood in de bevedering is dan nagenoeg verdwenen, behalve in de stuit en bovenstaart dekveren. De kop, nek en rugdekman tel zijn dan grijs. De keel, borst, flanken en buik zijn dan lichtgeel, neigend naar crèmewit.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Rode tijgerastrilde is geplaatst op de Europese soortenlijst bijlage D

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Rode Tijgerastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Rode Tijgerastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Rode Tijgerastrilde.

Rode Tijgerastrilden kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Een buitenvoliëre waarin Rode Tijgerastrilden zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Rode Tijgerastrilden hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Rode Tijgerastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Rode Tijgerastrilden zijn levendige en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

De Rode Tijgerastrilden zijn nauw verwant aan de Goudbuikastrilden. Bij het gezamenlijk houden van deze twee soorten in dezelfde kooi of volière is bastaardisering een reëel gevaar.

Het fokken met de Rode Tijgerastrilde.

Een Rode Tijgerastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en zomer.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje. Een enkele keer maken ze een los nest in een conifeer of in de Hedera.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 6 eieren gelegd. De broedtijd is 11 tot 12 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Het is mogelijk met een groepje Rode Tijgerastrilden koloniebroed toe te passen door bijvoorbeeld vier koppels in een gemeenschappelijke volière onder te brengen. Daarbij moet wel gezorgd worden voor voldoende ruimte en een ruime aanbod van nestgelegenheden.

Inventaristatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1956, blz. 178 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1976, blz. 184 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 1993, blz. 306 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 2009, blz. 384

Tijdschrift ScAP: okt. 2007, blz. 23; okt. 2013, blz. 10.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Rode Tijgerastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Rode Tijgerastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen, buffalowormen, bladluis en miereneieren.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Rode Tijgerastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. Een laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen of via een stromend watervalletje.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Rode Tijgerastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Rode Tijgerastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken I en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage D, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Rode Tijgerastrilde is 2,3 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Rode Tijgerastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Rode Tijgerastrilden als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Rode Tijgerastrilden is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Rode Tijgerastrilden enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Jos Smink, Bert Broos, fokkers van Rode Tijgerastrilden.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Links.

BirdLife International 2012. *Amandava amandava* The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.linxeds.com

www.vogelindex.nl

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Amandava

Soort: **Amandava formosa**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

De vogelsoort heeft haar oorsprong in India, Indochina.

Oorspronkelijk biotoop:

Suikerrietplantages, dicht struikgewas langs beddingen van rivieren, bosranden met hoog gras.

Beschrijving vogel:

De Groene tijgervink heeft als synoniem: Olijfastrilde

De Groene tijgervink behoort tot de Afrikaanse prachtvinken.

Er is een licht onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.

De grootte is 10 - 11 cm.

De snavel is rood.. Het oog heeft een rode oogring, de pupil is zwart. De kop en nek zijn olijfgroen. De stuit is grijsgroen en de bovenstaart dekveren zijn groengeel.

De hals en borst zijn lichtgeel, deze kleur wordt vanaf de buik intensiever van kleur naar het onderlichaam toe.

De flankbevedering is wit met een zwarte band . Dit geeft het effect van een dwarstekening in de flanken.

De vleugeldekenveren zijn olijfgroen. De slagpennen van de vleugel zijn zwart. De staartpennen zijn zwart. De pootkleur is grijs met grijze nagels.

De pop is zwakker van tint, meer grijsachtig. De gele kleur in de borst , buik en onderlichaam is fletser dan de kleur van de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Groene tijgerastrilde is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2021 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES verordeningen.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Vulnerable VU ver 3.1, 2012 = kwetsbaar.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Groene tijgerastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Groene tijgervink lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Groene tijgerastrilde.

Groene tijgerastrilden kunnen in de zomer ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen. De vogels houden van een warme omgeving .

Een buitenvolière waarin Groene tijgerastrilden zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen en in de winter worden de vogels binnen gehouden.

Groene tijgerastrilden hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Groene tijgerastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Groene tijgerastrilden zijn levendige en vreedzame vogeltjes. De vogels zitten veel op de grond.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Voorbeelden zijn: Afrikaanse prachtvinken, dwergrietvinken, Kleine Cubavinken, Geschilderde astrilde's.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

De Groene tijgerastrilden zijn nauw verwant aan de Rode Tijgerastrilden. Bij het gezamenlijk houden van deze twee soorten in dezelfde kooi of volière is bastaardering een reëel gevaar. In het broedseizoen zijn de Groene tijgervinken, ondanks dat ze maar klein zijn, zeer agressief.

Het wordt dan ook aangeraden deze vogelsoort per koppeltje te houden.

Het fokken met de Groene tijgerastrilde.

Een Groene tijgerastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en zomer.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Een enkele keer maken ze een los nest in een conifeer of in Hedera. Om in het nest te komen maken ze vaak van lange grassen een insluipgang

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 4 eieren gelegd. De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, mierenieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1953, blz. 186 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1976, blz. 261

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, feb. 1989, blz. 55

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Groene tijgerastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Groene tijgerastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen, buffalowormen, bladluis en miereneieren.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Groene tijgerastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. Een laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen of een stromend watervalletje.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Groene tijgerastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Groene tijgerastrilden wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 2,3 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

Ongeringde Groene tijgerastrilden vallen onder de administratieplicht zoals deze is vastgelegd in het Besluit natuurbescherming 2017.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Groene tijgervink niet verplicht.

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Groene tijgerastrilden als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt. Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Groene Tijgerastrilde geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Groene tijgerastrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Groene tijgerastrilde enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*

P. Clement, A. Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep de Hoy, Andrew Elcott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Links.

BirdLife International 2012. *Amandava formosa*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Goudbuikastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.012.002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Amandava

Soort: **Amandava subflava subflava**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:
Amandava subflava niethammeri

Land van herkomst:

De nominaatvorm heeft haar oorsprong in Mauritanië, Senegal, Gambia, Ethiopië en Oeganda.

Oorspronkelijk biotoop:

Afrikaanse savannen en met struiken begroeid grasland.

Beschrijving vogel:

De Goudbuikastrilde heeft als synoniem: Goudbuikje

De Goudbuikastrilde behoort tot de Afrikaanse prachtvinken.

Er is een onderscheid waarneembaar tussen de man en de pop.

De grootte is 9 – 9,5 cm.

De snavel is rood. De kop en nek zijn bruin/olijfgroen. Het oog heeft een grijze oogring, de pupil is zwart. Boven het oog loopt een rode wenkbrauwstreep. De rug wordt vanaf de nek roder van kleur met daarin wat rode vlekken. De stuit is oranjerood.

De keel is geel, dit loopt iets door tot onder het oog.

Tussen de keel en de borst loopt een band met de kleur van de kop en nek. De borst en buik zijn oranje tot oranjerood. De flanken zijn olijfgroen met bruine en gele omzomingen van de veren.

De vleugels zijn bruin. De staartpenen zijn blauwzwart. De buitenste staartpenen hebben een witte buitenvlag. De onderstaart dekveren zijn oranje.

De pootjes en nagels zijn vleeskleurig.

De pop is minder oranje op de borst en buik en mist de rode wenkbrauwstreep

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijvoorschrift.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Goudbuikastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Goudbuikastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Goudbuikastrilde.

Goudbuikastrilden kunnen in de zomer ondergebracht worden in beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en kooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Een buitenvolière waarin Goudbuikastrilden zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen en in de winter worden de vogels binnen gehouden.

Goudbuikastrilden hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Goudbuikastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Goudbuikastrilden zijn levendige en vreedzame vogeltjes. De Goudbuikjes zitten veel op de grond.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten. Voorbeelden zijn: Afrikaanse prachtvinken, dwergrietvinken, Kleine Cubavinken, Geschilderde astrilde's.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

De Goudbuikastrilden zijn nauw verwant aan de Rode Tijgerastrilden. Bij het gezamenlijk houden van deze twee soorten in dezelfde kooi of volière is bastaardisering een reëel gevaar.

In het broedseizoen zijn de Goudbuikastrilden, ondanks dat ze maar klein zijn, zeer agressief.

Het fokken met de Goudbuikastrilde.

Een Goudbuikastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in het voorjaar en zomer.

De vogels maken zelf een nestje in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Een enkele keer maken ze een los nest in een conifeer of in Hedera.

Het aantal broedronden is twee, maar mede afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen dit ook wel drie zijn.

Per broedronde worden 3 tot 4 eieren gelegd. De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruimte.

Tijdens de opfokperiode van de jongen moet het voedsel vooral bestaan uit insecten, miereneieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Het is mogelijk met een groepje Goudbuikastrilden koloniebroed toe te passen door bijvoorbeeld vier koppels in een gemeenschappelijke volière onder te brengen. Daarbij moet wel gezorgd worden voor voldoende ruimte en een ruime aanbod van nestgelegenheden.

Inventaristatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept 1975, blz. 396

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1988, blz. 160 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1992, blz. 402 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 2009, blz. 80

Tijdschrift ScAP: jan 1997, blz. 16, april 2002, blz. 36, juli 2012, blz. 12

Tijdschrift ScAP: juli 2005, blz. 11.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Goudbuikastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Goudbuikastrilden ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van geknipte meelwormen, buffalowormen, bladluis en miereneieren.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Goudbuikastrilden hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. Een laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen of een stromend watervalletje.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Goudbuikastrilden die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Goudbuikastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken I en kan gedurende drie opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Goudbuikastrilde is 2,0 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Goudbuikastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Goudbuikastrilden als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Goudbuikastrilden is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Goudbuikastrilden enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gradus Mulder, Jos Smink, Peter van den Heuij, O. Rinzema, Bert Broos, Paul Korpershoek, R. Poelarends, Gerrit J. Top, A.E. Pendavingh, fokkers van Goudbuikastrilden.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Amandava subflava*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Alexander bandamadine

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.007.001/002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrididae = prachtvinken
Geslacht: Amadina

Soort: **Amadina fasciata alexanderi**

Soorten/ondersoorten:

Deze vogelsoort is een ondersoort van de Bandamadine

Land van herkomst:

Angola (Angola); Benin; Botswana; Burkina Faso; Cameroon;
Chad; Côte d'Ivoire; Eritrea; Ethiopia; Gambia; Ghana; Kenya; Malawi; Mali; Mauritania;
Mozambique; Namibia; Niger; Nigeria; Senegal; Somalia; South Africa;
South Sudan; Sudan; Tanzania, United Republic of; Uganda;
Zambia; Zimbabwe

Oorspronkelijk biotoop:

Savannegebieden, droge terreinen met verspreid staande grote bomen.

Beschrijving vogel:

De Alexanderbandamadine heeft als synoniem: West-Afrikaanse bandvink

De Alexanderbandamadine is een vogel van ca. 12,5 cm.

Er is verschil tussen de man en de pop.

De man:

De snavel is hoornkleurig, de naakte ring om het oog is blauwgrijs, de iris is donkerbruin met een zwarte pupil. De kopbevedering is lichtbeige. De nek is iets donkerder dan de kop. De rugmantel is beige. Vanaf de bovensnavel richting kop en nek heeft iedere contourveer een zwarte dwarstekening met aan het einde een crèmewitte punt. Deze tekening sluit op de wangstreek aan op de keelband. De stuit en bovenstaart dekveren zijn beige. De tekening op de bovenstaart dekveren is wat grover dan die op de kop en rugmantel.

De keel is crèmewit, afgescheiden door de keelband en ondersnavel. De keelband is diep helder rood en minimaal 7 mm breed. De rode keelband loopt op de wangstreek iets omhoog en is aan de uiteinden die duidelijk achter het oog zijn gesitueerd duidelijk afgerond. Aan beide uiteinden aan de onderzijde van de keelband bevinden zich de aanzet van twee zwarte keelbandstrepen.

De borst en flanken zijn vanaf de keelband beige. Op de borst is een kastanjebruine borstvlak aanwezig. De dijen en het onderlichaam zijn crèmewit met een beige waas. De onderstaart dekveren zijn lichtbeige.

De vleugeldekveren zijn beige. De vleugelpennen zijn ook beige. De grote en middelste vleugeldekveren tonen voor het uiteinde een duidelijke zwarte zoom. Aan het uiteinde van iedere dekveer bevindt zich een crèmebruine top. Hierdoor toont het vleugeldek twee regelmatige gebogen zwart – crèmebruine vleugelbanden. De bovenzijde van de staartpennen is zwartgrijs, de onderzijde van de staart is zeer donker grijs. De poten en nagels zijn hoornkleurig.

De pop:

De pop heeft geen keelband en geen keelbandstrepen. Ook de buikvlek ontbreekt.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen)

onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten

onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Alexanderbandamadine**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Alexander bandamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Alexander bandamadine.

Diamantvinken worden zowel in kooien, als in vluchtjes of volièr- en kooivogels gehuisvest.

Het selectief fokken vindt vooral in broedkooien plaats, buiten het broedseizoen worden de vogels in vluchtjes of volièr- en kooivogels gehouden.

De broedkooien hebben bij voorkeur een afmeting van 100 x 40 x 40 cm (lxbxh).

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15 ° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30 - 35 ° C moet bedragen.

Vogels die na gewinning in een buitenvolièr zijn ondergebracht moeten omdat ze graag in een nestkastje slapen de beschikking hebben over meerdere nestkastjes.

Het beste is dat ze bij vorst naar binnen worden gebracht.

Ze zijn wel winterhard, maar om bevriezing van de poten te voorkomen worden ze naar binnen gehaald.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor tocht, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden. Een andere mogelijkheid is de volièr

⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièr- en kooivogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

te overdekken en zo te zorgen dat deze tocht en vorstvrij is. Ook moeten voorzieningen aangebracht worden om de vogels te beschermen tegen te harde wind.

Alexander bandamadine's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 14 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenvoerblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL lamp voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Alexanderbandamadine's is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels kunnen ondergebracht worden in een gezelschapsvolière waarin ook goudbuikjes, blauwfazantjes, spitsstaartamadine's en cubavinken aanwezig zijn. Dus de kleine tropische zaadetende vogels.

Tijdens het broedseizoen zijn ze lastig in een gezelschapsvolière te houden omdat ze steeds nestmateriaal stelen van andere vogelsoorten, ook als die eieren of jongen hebben.

Het fokken met de Alexander bandamadine.

Alexander bandamadine's zijn in hun 2e jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in de maand februari.

Als nestkastje maken ze gebruik van een halfopen nestkastje. Als de fokker een begin van een nestbodem maakt, zal de Alexander bandamadine deze zelf verder afbouwen.

Als nestmateriaal kan vooral grashalmen en kokosvezels worden gegeven.

Per broedseizoen krijgen de vogels bij voorkeur de gelegenheid twee en maximaal drie broedronden door te maken. Dit laatste hangt af van de algehele gezondheid van de vogels.

Iedere broedronde worden 4 tot 9 eitjes gelegd. De man en pop broeden deze zelf uit.

De broedtijd is ca. 12 tot 13 dagen en het uitkomstpercentage is ca. 80 %.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode naar de jeugdruï is geen opvallende sterftcijfer, in die periode zijn de mannetjes al wat forser dan de popjes.

De jongen komen vervolgens vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten die gerekend worden tot de Afrikaanse en Aziatische Prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Alexander bandamadine is een zaadetende uitheemse (tropische) vogel. Ook voor Afrikaanse prachtvinken zijn goede zaadmengsel beschikbaar met een ruim aanbod van verschillende zaden.

Aanvullend op deze zaadmengsels kan onkruidzaad toegevoegd worden.

De vogels houden van onrijpe onkruidzaden die uit bermen geplukt kunnen worden.

Voorbeelden hiervan zijn zuring, melde, graszaad, paardenbloem en muur.

Naast zaden krijgen de vogels ook zachtvoer in de vorm van universeelvoer, eivoer voor tropische vogels

In het broedseizoen worden pinkies, meelwormen en buffalowormen gevoerd om het dierlijke eiwit te verhogen. Diepvries insecten kunnen door het universeelvoer worden gemengd. Ook kan goed insectenpaté worden gevoerd. Het verhogen van dierlijk eiwit moet goed gedoseerd worden. Bij teveel voeren verlaten de vogels te vroeg hun jongen en beginnen weer aan een nieuw nest.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Alexander bandamadine's hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, in volières bij voorkeur in schalen en in kooien in badhuisjes die aan de tralies worden gehangen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Alexander bandamadine's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Hiervoor moet tenminste drie weken uitgetrokken worden.

De vogels kunnen drie jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Alexander bandamadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Alexander bandamadine niet verplicht

Aanschaf.

De aanschaf van Alexander bandamadine's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Alexander bandamadine's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Alexanderband amadine's enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2017 – 2020, blz. 71

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Josep de Hoy, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Links:

BirdLife International 2012. *Amadina fasciata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Bandamadine

2021, versie 1.1

NBvV code F2. 13.007.003/004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Amadina

Soort: **Amadina fasciata fasciata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Amadina f. alexanderi
Amadina f. meridionalis

Land van herkomst:

Angola (Angola); Benin; Botswana; Burkina Faso; Cameroon; Chad; Côte d'Ivoire; Eritrea; Ethiopia; Gambia; Ghana; Kenya; Malawi; Mali; Mauritania; Mozambique; Namibia; Niger; Nigeria; Senegal; Somalia; South Africa; South Sudan; Sudan; Tanzania, United Republic of; Uganda; Zambia; Zimbabwe

Oorspronkelijk biotoop:

Savannegebieden, droge terreinen met verspreid staande grote bomen.

Beschrijving vogel:

De Bandamadine heeft als synoniem: Bandvink

De Bandamadine is een vogel van ca. 12,5 cm.

Er is verschil tussen de man en de pop.

De man:

De snavel is hoornkleurig, de naakte ring om het oog is blauwgrijs, de iris is donkerbruin met een zwarte pupil. De kopbevedering is beigebruin. De nek is iets donkerder dan de kop. De rugmantel is donker beigebruin. Vanaf de bovensnavel richting kop en nek heeft iedere contourveer een zwarte dwarstekening met aan het einde een crèmewitte punt. Deze tekening sluit op de wangstreek aan op de keelband. De stuit en bovenstaart dekveren zijn donker beigebruin. De tekening op de bovenstaart dekveren is wat grover dan die op de kop en rugmantel.

De keel is crèmewit, afgescheiden door de keelband en ondersnavel. De keelband is helder rood en minimaal 7 mm breed. De rode keelband loopt op de wangstreek iets omhoog en is aan de uiteinden die duidelijk achter het oog zijn gesitueerd duidelijk afgerond. Aan beide uiteinden aan de onderzijde van de keelband bevinden zich de aanzet van twee zwarte keelbandstrepen.

De borst en flanken zijn vanaf de keelband donker beigebruin..Op de borst is een kastanjebruine borstvlek aanwezig. De dijen en het onderlichaam zijn crèmewit met een beige waas. De onderstaart dekveren zijn lichtbeige.

De vleugeldekveren zijn donker beige bruin. De vleugelpennen zijn ook donker beige bruin. De grote en middelste vleugeldekveren tonen voor het uiteinde een duidelijke zwartbruine zoom. Aan het uiteinde van iedere dekveer bevindt zich een crèmebruine top. Hierdoor toont het vleugeldek twee regelmatige gebogen zwartbruin – crèmebruine vleugelbanden.. De bovenzijde van de staartpennen is zwartgrijs, de onderzijde van de staart is zeer donker grijs.

De poten en nagels zijn hoornkleurig.

De pop:

De pop heeft geen keelband en geen keelbandstrepen. Ook de buikvlek ontbreekt.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Bandamadine**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Bandamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Bandamadine.

Bandamadine's worden zowel in kooien, als in vluchtjes of voliëres gehuisvest.

Het selectief fokken vindt vooral in broedkooien plaats, buiten het broedseizoen worden de vogels in vluchtjes of voliëres gehouden.

De broedkooien hebben bij voorkeur een afmeting van 100 x 40 x 40 cm (lxbxh).

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 5 ° C In het broedseizoen niet lager dan 15° C, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30 - 35°C moet bedragen.

Vogels die na gewinning in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten omdat ze graag in een nestkastje slapen de beschikking hebben over meerdere nestkastjes.

Het beste is dat ze bij vorst naar binnen worden gebracht.

Ze zijn wel winterhard, maar om bevriezing van de poten te voorkomen worden ze naar binnen gehaald.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor tocht, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden. Een andere mogelijkheid is de voliëre

⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

te overdekken en zo te zorgen dat deze tocht en vorstvrij is. Ook moeten voorzieningen aangebracht worden om de vogels te beschermen tegen te harde wind.

Bandamadine's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 14 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenvoerblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL lamp voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Bandamadine's is aanvullend onderstaand van toepassing:

De vogels kunnen ondergebracht worden in een gezelschapsvolière waarin ook goudbuikjes, blauwfazantjes, spitsstaartamadine's en cubavinken aanwezig zijn. Dus de kleine tropische zaadetende vogels.

Tijdens het broedseizoen zijn ze lastig in een gezelschapsvolière te houden omdat ze steeds nestmateriaal stelen van andere vogelsoorten, ook als die eieren of jongen hebben.

Het fokken met de Bandamadine.

Bandamadine's zijn in hun 2e jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in de maand februari.

Als nestkastje maken ze gebruik van een halfopen nestkastje. Als de fokker een begin van een nestbodem maakt, zal de Bandamadine deze zelf verder afbouwen.

Als nestmateriaal kan vooral grashalmen en kokosvezels worden gegeven.

Per broedseizoen krijgen de vogels bij voorkeur de gelegenheid twee en maximaal drie broedronden door te maken. Dit laatste hangt af van de algehele gezondheid van de vogels.

Iedere broedronde worden 4 tot 9 eitjes gelegd. De man en pop broeden deze zelf uit.

De broedtijd is ca. 12 tot 13 dagen en het uitkomstpercentage is ca. 80 %.

De ouders brengen zelf de jongen groot.

In de periode naar de jeugdruï is geen opvallende sterftecijfer, in die periode zijn de mannetjes al wat forser dan de popjes.

De jongen komen vervolgens vlot door de ruï.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 1975, blz. 529 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1988, blz. 250 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 2003, blz. 266

ScAP april 2003, blz. 40; juli 2003, blz. 36

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten die gerekend worden tot de Afrikaanse en Aziatische Prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Bandamadine is een zaadetende uitheemse (tropische) vogel.

Ook voor Afrikaanse prachtvinken zijn goede zaadmengsel beschikbaar met een ruim aanbod van verschillende zaden.

Aanvullend op deze zaadmengsels kan onkruidzaad toegevoegd worden.

De vogels houden van onrijpe onkruidzaden die uit bermen geplukt kunnen worden.

Voorbeelden hiervan zijn zuring, melde, graszaad, paardenbloem en muur.

Naast zaden krijgen de vogels ook zachtvoer in de vorm van universeelvoer, eivoer voor tropische vogels

In het broedseizoen worden pinkies, meelwormen en buffalowormen gevoerd om het dierlijke eiwit te verhogen. Diepvries insecten kunnen door het universeelvoer worden gemengd. Ook kan goed insectenpaté worden gevoerd. Het verhogen van dierlijk eiwit moet goed gedoseerd worden. Bij teveel voeren verlaten de vogels te vroeg hun jongen en beginnen weer aan een nieuw nest.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Bandamadine's hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, in volières bij voorkeur in schalen en in kooien in badhuisjes die aan de tralies worden gehangen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Bandamadine's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling. Hiervoor moet tenminste drie weken uitgetrokken worden.

De vogels kunnen twee jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Bandamadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Bandamadine niet verplicht

Aanschaf.

De aanschaf van Bandamadine's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Bandamadine's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Bandamadine's enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièrre of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Clement Bonte, fokker van Bandamadine's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volièrre- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volièrre- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Gedomesticeerde Afrikaanse en Aziatische prachtvinken, opgesteld door de TC Tropische vogels en parkieten, uitgave van de NBvV, 2017 – 2018, blz. 64 – 69.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links:

BirdLife International 2012. *Amadina fasciata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Reichenows bergastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2.13.0012.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Cryptospiza

Soort: **Cryptospiza reichenovii reichenovii**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:

Cryptospiza r. australis

Cryptospiza r. ocularis

Land van herkomst:

Angola (Angola); Burundi; Cameroon; Congo, The Democratic Republic of the; Equatorial Guinea; Malawi; Mozambique; Nigeria; Rwanda; Tanzania, United Republic of; Uganda; Zambia; Zimbabwe

Oorspronkelijk biotoop:

Graslanden, open plekken in het bos, struikgewas met gras en in koffieplantages en suikerriet.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel is 12 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De spitse snavel is zwart. De brede oogring is rood, de iris en de pupil zijn zwart. De oogteugel is rood. De kopbevedering is grijsgroen, deze kleur gaat over in de nek. De stuit en bovenstaart dekveren zijn donkerrood.

De keel en borst zijn grijsgroen. De flanken zijn donkerrood. De buik en onderlichaam zijn donkerder van kleur dan de borst.

De vleugeldekenveren zijn grijsgroen, met rood doorweven. De vleugel- en staartpennen zijn zwart.

De pootkleur is donker met grijze nagels.

De pop:

De pop heeft een gele oogring en een gele oogteugel.

Het roodbezit is zwakker in zowel de rug als in de flanken. De grijsgroene kleur is helderder.

De pootkleur is iets lichter dan die van de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Opmerking:

De Reichenow bergastrilde is geplaatst op bijlage D van de Europese soortenlijst.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Reichenows bergastrilde** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt.

⁷ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Reichenows bergastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBVV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Reichenows bergastrilde.

Reichenows bergastrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes

Een buitenvolière waarin Reichenows bergastrilde's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Een voliëre van 300 (200) x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van bijvoorbeeld 100x40x40 cm. lxbxh.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes, Gouldamadines en witschedelnonnen.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden in een verwarmd nachthok..

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Reichenows bergastrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Reichenows bergastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:
Reichenows bergastrilde's zijn levendige en vreedzame vogeltjes.
Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.
Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Reichenows bergastrilde.

Een Reichenows bergastrilde is in het tweede jaar broedrijp.
Het broedseizoen begint in december/januari, maar kan wel het hele jaar doorlopen.
Ze kunnen in de binnenvolière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van bijvoorbeeld 100x40x40 (lxbxn)
De vogels maken zelf een nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.
Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, kokosvezel of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronde is twee. Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd.
De man en pop broeden samen de eieren uit.
De broedtijd is 13 tot 14 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.
De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.
Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit insecten, mierenieren en of meelwormen.
Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, sept. 1977, blz.204
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, okt. 1979 blz. 417 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1986, blz. 29 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Reichenows bergastrilde is een zaadetende tropische vogel.
Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.
Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.
Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Reichenows bergastrilde's ook zachtvoer voor tropische vogels toegevend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Door het toevoegen van knoflook poeder kunnen luizen en mijten op afstand worden gehouden. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van

insectenpaté of geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Reichenows bergastrilde's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden. 1 of 2 x per week kan Ropa Bird oregano olie door het drinkwater worden gemengd om darmproblemen te voorkomen.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden verstrekt in open schalen. 1x per week kan badzout toegevoegd worden ter voorkoming van vedermijt en of luis.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Reichenows bergastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Reichenows bergastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage D, moeten om gehouden te mogen, voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Reichenows bergastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Reichenows bergastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Reichenows bergastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Reichenows bergastrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Reichenows bergastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door B. Weuring, fokker van Reichenows bergastrilde's.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International. 2012. *Cryptospiza reichenovii*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22719359A38357076. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Houderijrichtlijn Salvadori bergastrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F2 13.012.008

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Cryptospiza

Soort: **Cryptospiza salvadorii salvadorii**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn drie ondersoorten:
Cryptospiza s. ruwenzori
Cryptospiza s. kilimensis
Cryptospiza s. crystallochresta

Land van herkomst:

Burundi; Congo, The Democratic Republic of the; Ethiopia; Kenya; Rwanda; South Sudan; Sudan; Tanzania, United Republic of; Uganda.

Oorspronkelijk biotoop:

Op bergen ter hoogte van 1500 tot 3000 m.
Langs de bosranden.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel is 12 cm.

Er is een kleurverschil tussen de man en de pop.

De man:

De spitse snavel is zwart. De oogring is rood, de iris en de pupil zijn zwart. De kopbevedering is grijsgroen, deze kleur gaat over in de nek. De stuit en bovenstaartdekveren zijn donkerrood.

De keelvlek is lichtgeel. De borst, buik en onderlichaam zijn grijsgroen. De flanken ter hoogte van het onderlichaam zijn donkerrood.

De vleugeldekenveren zijn rood. De vleugel- en staartpennen zijn zwart.

De pootkleur is donker met grijze nagels.

De pop:

De pop heeft een grijze oogring. De keelvlek is lichter.

Het roodbezit is zwakker in zowel de rug als in de flanken. De grijsgroene kleur is valer van tint.

De pootkleur is iets lichter dan die van de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Salvadori bergastrilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁸ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁸ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Salvadori bergastrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Salvadori bergastrilde.

Salvadori bergastrilde's worden bij voorkeur ondergebracht in beplante buitenvolières of vluchtjes

Een buitenvolière waarin Salvadori bergastrilde's zijn ondergebracht moet voorzien zijn van gaas met een aangepaste kleine maaswijdte. Een voliëre van 300 (200) x100x200 cm. is een goede huisvesting voor deze vogelsoort.

De vogels kunnen ook ondergebracht worden in een ruime broedkooi met afmetingen van bijvoorbeeld 100x40x40 cm. lxbxh.

In de voliëre kunnen ook andere soorten tropische vogels van gelijke grootte worden gehouden.

Voorbeelden zijn zwartbuikamaranten, goudbuikstarilde's, teugelastrildes, Gouldamadines en witschedelnonnen.

Vogels zijn gevoelig voor koude, mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden in een verwarmd nachthok..

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Salvadori bergastrilde's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Salvadori bergastrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

Salvadori bergastrilde's zijn schuwe en vreedzame vogeltjes.

Ze kunnen in een goed beplante volière gehouden worden met andere kleine vogelsoorten.

Op voorwaarde dat in die volière een goede onderlinge harmonie heerst.

Het fokken met de Salvadori bergastrilde.

Een Salvadori bergastrilde is in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in december/januari, maar kan wel het hele jaar doorlopen.

Ze kunnen in de binnenvolière broeden, maar ook per koppel ondergebracht worden in een broedkooi van bijvoorbeeld 100x40x40 (lxbxn)

De vogels maken zelf een nestje, vrij in een struik, in een half open nestkasje of tralienestje of nestkorfje.

Als nestmateriaal wordt droog gras, mos, donsveertjes, kokosvezel of uitgeplozen sisaltouw gebruikt.

Het aantal broedronden is twee. Per broedronde worden 4 tot 5 eieren gelegd.

De man en pop broeden samen de eieren uit.

De broedtijd is 14 tot 17 dagen, met een uitkomstpercentage van ca. 80-100%.

De jongen worden door de ouders groot gebracht en komen vlot door de jeugdruï.

Tijdens de opfokperiode van de jongen met het voedsel vooral bestaan uit insecten, mierenieren en of meelwormen.

Er is geen opvallend sterftcijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Salvadori bergastrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Afrikaanse prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, gele millet, Japanse millet, nigerzaad, perila, wilde zaden.. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" en trosgierst worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Salvadori bergastrilde's ook zachtvoer voor tropische vogels toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer. Door het toevoegen van knoflook poeder kunnen luizen en mijten op afstand worden gehouden. Ook kunnen zo nu en dan insecten worden gegeven in de vorm van

insectenpaté of geknipte meelwormen. De vogels zijn gek op muggenlarven, welke in een laagje water van 0,5 cm in een badschotel worden aangeboden. Het levert ook een prachtig gezicht in de volière op! Bovendien vinden de vogels fruitvliegjes lekker, welke bevordert kunnen worden door het plaatsen van rottend fruit in of buiten de volière, aangemaakt met een anti schimmelmiddel.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden..

Salvadori bergastrilde's hebben een grotere wateropname dan b.v. papegaaien. Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn. Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden. 1 of 2 x per week kan Ropa Bird oregano olie door het drinkwater worden gemengd om darmproblemen te voorkomen.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden of kattenbakkorrels.

In volières kan badwater worden verstrekt in open schalen. 1x per week kan badzout toegevoegd worden ter voorkoming van vedermijt en of luis.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Salvadori bergastrilde's die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De Salvadori bergastrilde wordt tijdens een tijdelijke tentoonstelling ingedeeld in de groep Afrikaanse prachtvinken en kan gedurende twee opeenvolgende jaren als Eigen Kweek mee doen.

Ze worden dan op een tijdelijke tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringmaat voor de Salvadori bergastrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Salvadori bergastrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Salvadori bergastrilde's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Salvadori bergastrilde's is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Salvadori bergastrilde's enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Medewerking is verleend door de leden en het bestuur van de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken, ScAP, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door B. Weuring, fokker van Salvadori bergastrilde's.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Horst Bielefeld, *Das Prachtfinkenbuch*.

P.Clement, A.Harris & J. Davis, *Finches of the World*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, *Prachtvinken in beeld*, eigen uitgave t.jochems@avitoon.nl

Tony Jochem, *De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken*, eigen uitgave.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International. 2012. *Cryptospiza salvadorii*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T22719364A38358891.. <www.iucnredlist.org>.

www.scapnl.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Geschilde astrilde

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 10.026.001/002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Emblema

Soort: **Emblema pictum**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn binnen deze soort geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Midden Australië

Oorspronkelijk biotoop:

De met spinifexgras begroeide heuvels en bergketens.
De aanwezigheid van water is dan wel een voorwaarde.

Beschrijving vogel:

De Geschilde Astrilde is ca. 11 cm. groot.

Er is kleurverschil tussen de man en pop.

De man:

De snavel is kenmerkend spits over een lengte van 10 tot 12 mm. De snavel is zwart met in het midden een rode streep, die uitloopt in de rode snavelpunt. De ondersnavel is rood, aan de basis kleurloos.

Rond het oog is een lichte ring van washuid aanwezig. De iris is donkerbruin, de pupil is zwart.

De kleur van het masker is diep scharlaken rood. De boven- en achterkop, de nek en wangen zijn egaal bruin. De rugdek mantel is bruin. De stuit en bovenstaartdekveren zijn helder scharlakenrood.

De borst en flanken zijn intens zwart. Op de borst en de brede flanken is een regelmatige witte stiptekening te zien. De buik en onderlichaam zijn zwart. Op de buik is een onregelmatige scharlakenrode buiktekening te zien. De onderstaartdekveren zijn zwart.

De vleugeldekveren zijn bruin. De vleugelpennen zijn bruin, iets donkerder dan de rug. De staartpennen zijn zwartbruin, met een rode buitenvlag.

De poten en nagels zijn hoornkleurig met een oranje waas.

De pop:

De pop heeft een erg klein masker dat zich beperkt tot enkele rode veertjes rond de oogteugel. De kop is bruin. De flanken van de pop zijn zwartbruin. De flanktekening is krachtiger dan bij de man. De stiptekening loopt aan de bovenzijde van de flank door tot de

keel. De buiktekening is minder uitgebreid dan bij de man. De onderstaart dekveren zijn zwartbruin.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Geschilderde Aстрilde**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

⁹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Geschilderde Astrilde lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Geschilderde Astrilde's scharrelen veel op de grond. In niet overdekte voliëres moet men beducht zijn op het optreden van coccidiose.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Geschilderde Astrilde.

Geschilderde Astrilde's worden bij voorkeur in binnenvluchten en beplante buitenvoliëres gehouden waarbij er van uitgegaan wordt dat per koppel toch wel een afmeting van 100 x 100 cm. nodig is.

Als wordt gekozen voor een buitenvoliëre dan moet deze wel voorzien zijn van een droog, tochtvrij en vorstvrij nachthok.

De vogels kunnen ook binnen worden gehouden in kooien. Deze kooien kunnen ook dienen als broedkooi. Afmetingen van de kooi kunnen zijn 100 x 40 x 40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Geschilderde Astrilde's hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 13 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan **Sociaal en soortspecifiek gedrag.**

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt is door de NBvV

Voor de Geschilderde Astrilde is aanvullend onderstaand van toepassing:

De Geschilderde Astrilde is een sociale vogel en kan in een volière worden gehouden samen met de forbespapegaaiamadine, bichenow, zilverbekje, Mexicaanse Roodmus, Blauwkopastrilde's, Dornastrilde,s en overige prachtvinken.

De vogels kunnen erg gestrest raken. Het uitvangen van de vogel uit de kooi of volière moet zorgvuldig plaats vinden.

Het fokken met de Geschilderde Astrilde.

Geschilderde Astrilde's zijn in hun tweede jaar broedrijp.

Wordt binnen in broedkooien gefokt dan kan het broedseizoen eind augustus beginnen.

De vogels maken zelf van nestmateriaal een nest in een nestkast met een rond invlieggat, of in een nestkast zoals dat ook voor Gouldamadines wordt gebruikt. Ook kanarie/tralienestbakjes worden gebruik. Soms maken ze zelf een nest in de struiken. Een aardige broedplaats ontstaan door het ophangen van een verticaal blok stro waarin gaten zijn gemaakt. In die gaten bouwen de vogels zelf een nest.

Als regel zijn twee broedronden mogelijk.

De broedtijd is ca. 13 - 14 dagen en per broedronde worden vier eitjes gelegd.

De man en pop broeden beiden zelf de eitjes uit. Het uitkomstpercentage is ca. 75 - 100%.

In de periode tussen het uitkomen van de eitjes en de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

Daarbij is het van belang dat de vochtigheid en of te lage temperatuur wordt beheerst.

In die periode zijn nog geen soortkenmerken waarneembaar.

De jongen zijn wel erg gevoelig tijdens de rui en ze overleven dit niet allemaal.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1978, blz. 24 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1984, blz. 68 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1993, blz. 500 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de Australische prachtvinken standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Geschilderde Astrilde is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Het verdient aanbeveling ook wat gebroken gepelde haver aan de zaadmengeling toe te voegen.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals “tuin- en onkruidzaden” worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Geschilderde Astrilde’s ook zachtvoer en of krachtvoer toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer.

Gedurende de periode waarin de ouders jonge vogels moeten groot brengen moet het voedingsaanbod uitgebreid worden met dierlijke eiwitten.

Dit kan in de vorm van voedseldieren zoals buffalo wormen, pinkies, meelwormen.

Voorwaarde is wel dat dit met mate plaats vindt.

In het totale voedsel aanbod mag grit, kiezel en kalk niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren. Deze kunnen door het eivoer gemengd worden. Ook kunnen 2 tot 3 maal per maand deze vitaminesupplementen via het drinkwater worden verstrekt.

Geschilderde Astrilde’s hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen of een fonteintje in de volière tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Geschilderde Astrilde’s die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Gedurende een periode van twee jaar kunnen Geschilderde Astrildes als eigen kweek vogels deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zij worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Geschilderde Astrilde is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Geschilderde Astrilde niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Geschilderde Astrilde’s als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevederling geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Geschilderde Astrilde is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Geschilderde Astrilde's enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Bert Broos, fokker van Geschilderde Astrilde's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor Australische Prachtvinken, samengesteld door de TC Tropische Vogels en Parkieten van de NBvV, uitgegeven door de NBvV, druk 2012 – 2020, blz. 47.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, Prachtvinken in beeld, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken, eigen uitgave

Links.

BirdLife International 2012. *Emblema pictum*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Gouldamadine

2021, versie 1.2

NBvW code F1. 9.001.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Erythrura

Soort: **Erythrura gouldiae**

Soorten

Bij de Gouldamadine onderscheiden we drie rassen:
de zwartkop
de roodkop
de oranje kop

Land van herkomst:

Het continent van herkomst is het noordelijke deel van Australië.

Oorspronkelijk biotoop:

Grote populaties worden vooral aangetroffen in de gebieden die bestaan uit graslanden afgewisseld met een lichte bebossing. Belangrijk daarbij is de aanwezigheid van water en een goede mogelijkheid om te nestelen.

Grote populaties worden steeds kleiner door intensieve veehouderij die de graszaden afgrazen waardoor het voedsel voor de Gouldamadine schaars wordt.

Al jaren neemt de populatie af en wordt deze vogelsoort een bedreigde diersoort.

Hierdoor is al een exportverbod van kracht.

Beschrijving vogel:

De grootte van de vogel, de lengte van kop tot puntje staart, is minimaal 11 cm.

Hierbij is de maatvoering van de verlengde staartpennen niet meegerekend.

De Gouldamadine is een gedomesticeerde cultuurvogel en wordt in meerdere kleurslagen gefokt.

De vogel valt vooral op door de heldere kleuren voor de borst en op de rug.

Hoewel de vogel niet groot is, is het lichaam goed gevuld waarbij de rug vanaf de nek tot aan het einde van de staart een rechte lijn vormt en de vogel een ronde borstlijn toont.

De borst zelf is breed met vloeiende rondingen.

De staart van de man laat twee verlengde staartpennen zien.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/21117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Near Threatened ver 3.1, 2012 = kwetsbaar

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Gouldamadine**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁰ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹⁰ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Gouldamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Evenals andere hobbymatig gehouden vogelsoorten zijn ook Gouldamadines gevoelig voor virus-, bacteriële- en of schimmelinfecties.

Voorkomende ziektes zijn o.a. de draaihalsziekte, campylobacteriosis, clochosome schimmelinfecties, luchtpijpmijt en kaalheid/kale koppen.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Gouldamadine.

Gouldamadines kunnen ondergebracht worden in beplante buitenvoliëres van bijvoorbeeld 300x200x200 cm., maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een kooi te gebruiken met de afmetingen van 100x40x40 cm.

Het meest ideaal is een kooi met een afmeting van 100x50x50 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 65 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 25° C moet bedragen. Tijdens de broedperiode minimaal 18 °C.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij een buitentemperatuur lager dan 15° C naar binnen worden gebracht. De buitenvoliëre kan het beste gekoppeld zijn aan een vorst- en tochtvrij nachthok.

Ervaren Gouldamadine fokkers leren hun vogels te overleven bij soms lagere temperaturen.

Omdat het broedseizoen samenvalt met de koudste maanden van het jaar verdient het aanbeveling de vogels binnen te laten broeden.

Gouldamadines hebben daglicht nodig. Ze houden vooral van de zon.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 12 uren daglicht krijgen. In de broedperiode moet dit minimaal 15 uur zijn.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van

lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Gouldamadine is aanvullend onderstaand van toepassing:

In een volière of vlucht kunnen meerdere mannen en of poppen worden ondergebracht. Gouldamadines zijn sociale vogels en hebben een gezamenlijk foerageer gedrag. Ze eten vaak gezamenlijk van de bodem van de volière of de vloer van de kooi. Daarom moet zowel de bodem als de vloer regelmatig schoon gemaakt worden. Gouldamadines kunnen ook gehouden worden met andere tropische vogels die gerekend worden tot de prachtvinken. Het gelijktijdig houden met kanaries wordt afgeraden.

Het fokken met de Gouldamadine.

Het fokken met Gouldamadines is niet direct een activiteit die aangeraden wordt voor beginnende vogelliefhebbers. De Gouldamadines hebben de reputatie geen gemakkelijke broedvogels te zijn.

Soms wordt dan ook de toevlucht genomen tot het gebruiken van pleegouders om de jongen groot te brengen.

Ervaren fokkers wijzen deze methode af. Vogels die hobbymatig als gezelschapsdieren worden gehouden moeten in staat zijn hun eigen jongen groot te brengen.

We noemen dit "natuurbroed".

Gouldamadines zijn in hun tweede jaar broedrijp, soms al wel aan het einde van het eerste jaar.

Uitgaande van natuurbroed bestrijkt het broedseizoen de maanden augustus tot januari, onder voorwaarde dat wel de temperatuur in de broedkooi niet lager is dan 18° C.

De vogels zijn eigenlijk holenbroeders, maken zelf hun nest in een langwerpig horizontaal nestkast met in invliegopening van 5 -8 cm., en doorlopen als regel twee broedronden, maar ook drie kan. De broedtijd bedraagt 15 - 17 dagen.

Per broedronde worden vier tot zes eieren gelegd. Vanaf het 4^e ei beginnen ze te broeden. Beide ouders broeden zelf de eieren uit.

Het uitkomstpercentage is divers maar is veelal 80 - 100%.

De ouders brengen zelf hun jongen groot en zo worden drie tot vijf jongen per broedronde zelfstandig.

De jongen komen wat traag door de ruiperiode, dit kan soms wel 9 maanden duren. Er is geen opvallende sterftecijfer voor en tijdens de ruiperiode.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 2013, blz. 20 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Erythrura standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Gouldamadine is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Ook trosgierst mag zeker niet ontbreken tijdens het opgroeien van de jonge vogels.

Naast zaadmengsels krijgen Gouldamadines ook zachtvoer toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren. Blauwe Gouldamadines maken zelf geen vitamine A aan, dit moet dus regelmatig verstrekt worden.

Gouldamadines hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het verdient aanbeveling ca. 1 keer per maand appelazijn aan het drinkwater toe te voegen om de

Ph-waarde van de vogels op peil te houden.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen, tot hun beschikking staat.

1x per week kan badzout aan het badwater toegevoegd worden om eventuele luis en vedermijt te verdrijven.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Gouldamadines die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling

Het verdient aanbeveling dit stapsgewijs te doen via een kleine vlucht of grote kooi.

Tijdens een tijdelijke tentoonstelling wordt de Gouldamadine in een universeelkooi geplaatst.

Ze worden twee opeenvolgende jaren beschouwd als Eigen Kweek.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pooring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Gouldamadine is 2,7 of 2,9 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Gouldamadine niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van de Gouldamadine als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Gouldamadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Gouldamadines enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièrre of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd medewerking verleend door het bestuur en een aantal leden van de Speciaalclub Natuurbroed Gouldamadine Nederland (S.N.G.N.)

Ook werd de praktijkervaring ingebracht door leden van de vogelverenigingen te Tubbergen en Nieuwkuijk en

Ton van leerdam, R. Blanken, J.G. Sneep, P. van der Zanden, Jos Smink, J. de Klerk, B.B. Straatman, Lauris Spaak, Willy Top-Vis, W. van Trigt, G. Bril, Chris van Hout, J.H. Lohuis, H. Schroor, W.P.J. van Belle, H.J.H. Bonne, C.W. Visser, G.H. Renskers, fokkers van Gouldamadines.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volièrre- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volièrre- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen Gouldamadine, uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Speciaalclub Natuurbroed Gouldamadine Nederland, *De Gouldamadines, Praktisch handboek voor de Gouldamadine kweker.*

Cor van de Wetering, *De Gouldamadine*, Serie Over Dieren, Welzo media prod. b.v., 2002, 65 p.

Matthew Vriends, *Encyclopedie of Estrild Finches*, Hancock House, 2002, 264 p.

Gayle Souceh, *Gouldian Fiches; everything about purchase, housing, nutrition, health, care and breeding*, a complete pet owners manual, Barron's educational series, ISBN!# 978 0 7641 3850 8

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2013. *Erythrura gouldiae*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.sng.nl

www.savethegouldian.org

Specifieke houderijrichtlijn Roodkop papegaaiamadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 11.003.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Erythrura

Soort: **Erythrura psittacea**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn binnen deze soort geen ondersoorten.

Land van herkomst:

De Roodkoppapegaaiamadine is oorspronkelijk afkomstig uit Nieuw Caledonië, een eiland ten oosten van Australië, de Molukken en delen van Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen in hun oorspronkelijke land van herkomst vooral voor op graslanden.

Beschrijving vogel:

De kop is dieprood, de nek egaal grasgroen. De afscheiding van de rode kop met het groene lichaam loopt via een lijn welke begint boven op de schedel en in een vloeiende lijn loopt, om de oogstreek en de ogen naar de borst.

De rug en vleugeldek is egaal grasgroen.

De stuit laat een overgang zien van de grasgroene rugdekkleur naar de rode staartdekkleur.

De borst, buik en onderstaart dekveren zijn egaal grasgroen, deze kleur is wat lichter dan die van de rug.

De staart is rood, maar door de meer zwarte binnenvlaggen van de staartpenen is deze rode kleur wat minder helder dan de bovenstaart dekveren

De middelste staartpenen zijn duidelijk lancetvormig verlengd.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodkoppapegaaiamadine** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodkoppapegaaiamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen en Traumatische aandoeningen

¹¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodkoppapegaaiamadine

Roodkoppapegaaiamadines worden bij voorkeur in binnenvluchten en beplante buitenvolières gehouden waarbij er van uitgegaan wordt dat per koppel toch wel een afmeting van 100 x 100 cm. bodemoppervlakte nodig is. Een ruime broedkooi van 100 x 40 x 40 cm. (lxbxh) is geschikt voor deze vogelsoort.

Als wordt gekozen voor een buitenvolière dan moet deze wel voorzien zijn van een droog, tochtvrij en vorstvrij nachthok.

Ondanks dat, blijkt toch wel dat de vogels 's winters gewoon in de sneeuw zitten als ze buiten zijn.

In het nachthok en in de vluchten binnen wordt na de zomerperiode het aantal lichturen op 14 gehouden.

De luchtvochtigheid is dan bij voorkeur 60-70%.

Binnenverblijven worden goed geventileerd om toevoer van frisse lucht te verzekeren.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodkoppapegaaiamadine is aanvullend onderstaand van toepassing:

De Roodkoppapegaaiamadine is een sociale vogel en kan in een volière worden gehouden samen met de forbuspapegaaiamadine, bichenow, zilverbekje, mexicaanse roodmus, blauwkopblauwfazantje e.d. Het hele assortiment van Australische en Afrikaanse prachtvinken. In een gemengde voliere is het mogelijk dat ze kruisen met aanverwante papegaai amadines (driekleur, forbus)

Het fokken met de Roodkoppapegaaiamadine

Roodkoppapegaaiamadines zijn in hun tweede jaar broedrijp.

Als met deze vogels op het systeem "natuurbroed" wordt gefokt dan kan het broedseizoen bij ruim vorstvrije binnenverblijven al in januari-april beginnen.

De vogels maken zelf van nestmateriaal een nest in een nestkast met een rond invlieggat, of in een nestkast zoals dat ook voor Gouldamadines wordt gebruikt maar ook kanarie tralie kooitjes of eigen bouwsel in de struiken..

Als regel zijn twee broedronden mogelijk, maar soms kan ook een derde ronde gedaan worden.

De broedtijd is ca. 13dagen en per broedronde worden vier tot vijf eitjes gelegd.

De man en pop broeden beiden zelf de eitjes uit. Het uitkomstpercentage is ca. 75%.

In de periode tussen het uitkomen van de eitjes en de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

In die periode zijn nog geen soortkenmerken waarneembaar.

De jonge vogels komen vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1983, blz. 483

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, april 1994, blz. 176

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, 2001, blz. 484 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Erythrura* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater

De Roodkoppapegaaiamadine is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Het verdient aanbeveling ook wat gebroken gepelde haver aan de zaadmengeling toe te voegen.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen roodkoppapegaaiamadines ook zachtvoer en of krachtvoer toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer.

Gedurende de periode waarin de ouders jonge vogels moeten groot brengen moet het voedingsaanbod uitgebreid worden met dierlijke eiwitten.

Dit kan in de vorm van voedseldieren zoals buffalo wormen, pinkies, meelwormen.

Voorwaarde is wel dat dit met mate plaats vindt.

In het totale voedsel aanbod mag grit, kiezel en kalk niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Ook groenvoer zoals appels, muur, sla, andijvie en witlof nemen de vogels graag tot zich.

Roodkoppapegaaiamadines hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen, tot hun beschikking staat. De vogels mogen graag baden dit komt het veren dek zeker ten goede.

Overigen

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Roodkoppapegaaiamadines die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Gedurende een periode van twee jaar kunnen Roodkoppapegaaiamadines als eigen kweek vogels deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zij worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièren worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Roodkoppapegaaiamadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Roodkoppapegaaiamadine niet verplicht.

Aanschaf

De aanschaf van Roodkoppapegaaiamadines als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs heeft het de voorkeur deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevederling geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Roodkoppapegaaiamadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Roodkoppapegaaiamadines enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièren of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door G. Metselaar, H. van der Heide, fokkers van Roodkoppapegaaiamadines.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor het geslacht *Erythrura*, papegaaiamadines, samengesteld door de TC Tropische Vogels en Parkieten van de NBvV.
Uitgegeven door de NBvV, druk 2017 – 2020, blz.16 - 22.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Derek Goodwin, Estrilled finches of the World

Peter Clement, Finches and Sparrows

Matthew Vriends, Encyclopedie of Estrild Finches, Hancock House, 2002, 264 p

Tony Jochem, Prachtvinken in beeld, eigen uitgave t.jochem@avitoon.nl

Tony Jochem, De praktische handleiding voor het Kweken van Prachtvinken, eigen uitgave.

Links.

BirdLife International 2012. *Erythrura psittacea*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Driekleurpapegaaiamadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1 11.001.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Erythrura

Soort: **Erythrura trichroa domestica**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn binnen deze soort negen ondersoorten.

Erythrura trichroa
Erythrura t. sanfordi
Erythrura t. modesta
Erythrura t. pinaiae
Erythrura t. sigilifera
Erythrura t. eichhorni
Erythrura t. pelewensis
Erythrura t. clara
Erythrura t. woodfordi
Erythrura t. cyanofrons

Het bestand van de Driekleurpapegaaiamadine is door de vroegere import van de diverse ondersoorten volledig vermengd tot de hier beschreven soort. Er is door de fokkers geen rekening gehouden met de diverse ondersoorten. Het gevolg is dat er in Europa nauwelijks meer sprake is van een zuivere nominaatvorm van de Erythrura trichroa trichroa. Wel is tijdens de fokselectie getracht steeds vogels te fokken met een zo helder mogelijke kleur en een zo diep blauw en zo groot mogelijk masker.

Deze wijze van fokken en selecteren heeft geleid tot het ontstaan van een Driekleurpapegaaiamadine in Nederland dat toch wel een andere vogel is dan die, welke in de vrije natuur voorkomt. Er is een cultuurvogel ontstaan met zowel in kleur als tekening als fysiek, kleine verschillen en een tweede gevolg van deze domesticatie is het ontstaan van een aantal kleurmutaties.

Land van herkomst:

De Driekleurpapegaaiamadine is oorspronkelijk afkomstig uit Nieuw Caledonië, een eiland ten oosten van Australië, de Molukken en delen van Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen in hun oorspronkelijke land van herkomst vooral voor op graslanden.

Beschrijving vogel:

De lengte van de vogel is 12 cm.

De kleur van de man is:

De ogen zijn donkerbruin, de snavel zwart, en de poten en nagels zijn donker hoornkleurig.

De kop is diep blauw. Keel en nek egaal grasgroen.

De afscheiding van de blauwe kop met de groene keel, halszijde en nek loopt via een lijn, welke begint bij de onderste hoek van de snavel en in een vloeiende lijn loopt, om de oorstreek en de ogen, naar de bovenkant van de kop.

De rug en vleugeldek is egaal grasgroen.

De borst, buik en onderstaartdekveren is egaal grasgroen, echter wat matter dan de kleur van het rugdek

Op de stuit gaat de grasgroene rugdekkleur over in de rode staartdekveren. De afscheiding tussen deze veervelden is scherp. De staart is rood.

Door de meer zwarte binnen vlaggen van de staartpenen is deze rode kleur wat minder helder dan de bovenstaartveren. De middelste staartpenen zijn duidelijk lancetvormig verlengd.

De kleur van de pop is wat minder uitbundig.

De ogen zijn rood, de snavel en poten hoornkleurig.

De kop is zuiver wit, de keel en de nek zijn egaal geel.

De gehele rug- en vleugeldek is egaal geel. De borst en onderlichaam zijn ook wel egaal geel, maar wat minder diep dan de kleur van de rug.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/217 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012= niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Driekleurpapegaaiamadine** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het

natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹²van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Driekleurpapegaaiamadin lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Driekleurpapegaaiamadin

Driekleurpapegaaiamadines worden buiten ondergebracht in grote beplante volières of binnen in grote vluchten of broedkooien.

Alleen in de broedperiode worden de vogels per koppel in broedkooien geplaatst.

Deze hebben bij voorkeur afmeting van 100x40x40 cm. (lxbxh).

¹² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

De jonge vogels gaan na 35 dagen naar de vlucht of volière.
Om voldoende ruimte te bieden aan een koppel Driekleurpapegaaiamadines moet de grondoppervlakte tenminste 2000 cm² bedragen.
Als de vogels in vluchten worden gehouden moeten deze tenminste ca. 40 cm hoog zijn.
Ideaal is een volière met een normale stahoogte.

Gelet op het klimaat in Nederland moeten Driekleurpapegaaiamadines die ondergebracht worden in volières ook de beschikking hebben over een vorst- en tochtvrij nachthok.
Vocht (o.a. mist) verdragen de vogels slecht.
De vogels moeten er op worden getraind dat zij bij veel vocht, vorst en tocht in het nachthok de nacht doorbrengen.

Als de vogels in binnenvluchten worden gehouden moet de luchtkwaliteit goed zijn; dus schoon en goed geventileerd. De luchtvochtigheid moet dan ca. 70% bedragen.
De temperatuur moet niet lager zijn dan vorstvrij en niet hoger dan 30° C.

Zoals iedere vogel heeft ook de Driekleurpapegaaiamadine daglicht en of kunstlicht nodig.
De periode van voldoende verlichting moet ca. 13 uur bedragen.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Driekleurpapegaaiamadine is aanvullend onderstaand van toepassing:
De Driekleurpapegaaiamadine is een sociale vogel en kan in een volière worden gehouden samen met de Rode Kroonvink, dorn astrildes, bruinborst rietvinken en granaat astrildes.

Het fokken met de Driekleurpapegaaiamadine.

Driekleurpapegaaiamadines zijn in hun tweede jaar broedrijp.
Als met deze vogels op het systeem "natuurbroed" wordt gefokt dan kan het broedseizoen al in april beginnen en doorlopen tot juni..
De vogels maken zelf van nestmateriaal een nest in een nestkast met een rond invlieggat, of in een nestkast zoals dat ook voor Gouldamadines wordt gebruikt..

Als regel zijn twee broedronden mogelijk, maar soms kan ook een derde ronde gedaan worden.
De broedtijd is ca. 14 dagen en per broedronde worden vier tot zes eitjes gelegd.
De man en pop broeden beiden zelf de eitjes uit. Het uitkomstpercentage is ca. 80 tot 100%.

In de periode tussen het uitkomen van de eitjes en de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

In die periode zijn nog geen soortkenmerken waarneembaar.
De jonge vogels komen vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1983, blz. 483
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1989, blz. 202
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, 2001, blz. 484 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 2009, blz. 224

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Erythrura* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Driekleurpapegaaiamadine is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten. Het verdient aanbeveling ook wat gebroken gepelde haver aan de zaadmengeling toe te voegen.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Driekleurpapegaaiamadines ook zachtvoer en of krachtvoer toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer.

Gedurende de periode waarin de ouders jonge vogels moeten groot brengen moet het voedingsaanbod uitgebreid worden met dierlijke eiwitten.

Dit kan in de vorm van voedseldieren zoals buffalo wormen, pinkies, meelwormen.

Voorwaarde is wel dat dit met mate plaats vindt.

In het totale voedsel aanbod mag grit, kiezel en kalk niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren.

Driekleurpapegaaiamadines hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig.

Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Driekleurpapegaaiamadines die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Gedurende een periode van twee jaar kunnen Driekleurpapegaaiamadines als eigen kweek vogels deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zij worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièren worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn

gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Driekleurpapegaaiamadine is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Driekleurpapegaaiamadine niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Driekleurpapegaaiamadines als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Driekleurpapegaaiamadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Driekleurpapegaaiamadines enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door B.F. Timmer, J. Groenouwe, fokkers van deze vogelsoort.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor het geslacht *Erythrura*, papegaaiamadines, samengesteld door de TC Tropische Vogels en Parkieten van de NBvV.
Uitgegeven door de NBvV, 2017 – 2020, blz. 10 -14.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Erythrura trichroa*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.linxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Blauwgroene papegaaiamadine

2021, versie 1.2

NBvV code F1. 11.005.001

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Estrildidae = prachtvinken
Geslacht: Erythrura

Soort: **Erythrura tricolor**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn binnen deze soort geen ondersoorten.

Land van herkomst:

De Blauwgroene papegaaiamadine is oorspronkelijk afkomstig uit Indonesië en dan speciaal van het eiland Timor.

Foto H. van der Heide

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen in hun oorspronkelijke land van herkomst vooral aan de randen van eucalyptusbomen en bamboebossen.

Beschrijving vogel:

De Blauwgroene papegaaiamadine heeft als synoniem: Forbes Papegaaiamadine.

De lengte van de vogel is 10,5 cm.

Er is een kleuronderscheid tussen de man en de pop.

De kleur van de man:

De ogen zijn donkerbruin, de snavel zwart, en de poten en nagels zijn donker hoornkleurig.

De kop is diep kobalt blauw. In de nek gaat deze blauwe kopkleur over in de grasgroene mantelkleur. Deze overgang verloopt regelmatig. De egaal diep grasgroene rugkleur gaat

over in de stuittekening die een geheel vormt met de staartpennen. De stuitkleur is rood.

De borst, flanken, buik en onderlichaam zijn blauw. Ook de onderstaart dekveren zijn blauw.

De vleugeldekveren en de vleugelpennen zijn egaal diep groen. De staartpennen zijn rood en hebben een donker zwartbruine binnenvlag.

De poten en nagels zijn donker vleeskleurig.

De pop:

De kleurdiepte van de pop is wat minder intens en dan met name het blauw op de borst.

Ook de rode kleur van de stuit en de staart is minder diep als bij de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012= niet bedreigd.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Blauwgroenepapegaaiamadine** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹³van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Blauwgroene papegaaiamadine lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Blauwgroenepapegaaiamadine.

Blauwgroenepapegaaiamadines worden buiten ondergebracht in grote beplante voliëres of binnen in grote vluchten of broedkooien.

Alleen in de broedperiode worden de vogels per koppel in broedkooien geplaatst.

Deze hebben een afmeting van 100x40x40 (lxbxh).

De jonge vogels gaan na 35 dagen naar de vlucht of voliëre.

Om voldoende ruimte te bieden aan een koppel Blauwgroenepapegaaiamadines moet de grondoppervlakte tenminste 2000 cm² bedragen.

Als de vogels in vluchten worden gehouden moeten deze tenminste ca. 40 cm hoog zijn.

Ideaal is een voliëre met een normale stahoogte.

Gelet op het klimaat in Nederland moeten Blauwgroenepapegaaiamadines die ondergebracht worden in voliëres ook de beschikking hebben over een vorst- en tochtvrij nachthok.

Vocht (o.a. mist) verdragen de vogels slecht.

De vogels moeten er op worden getraind dat zij bij veel vocht, vorst en tocht in het nachthok de nacht doorbrengen.

Als de vogels in binnenvluchten worden gehouden moet de luchtkwaliteit goed zijn; dus schoon en goed geventileerd. De luchtvochtigheid moet dan ca. 70% bedragen.

De temperatuur moet niet lager zijn dan minimaal 10° C en niet hoger dan 35° C.

Zoals iedere vogel heeft ook de Blauwgroenepapegaaiamadine daglicht en of kunstlicht nodig.

De periode van voldoende verlichting moet in de winter ca. 12 uur en in de broedtijd 15 uur bedragen.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Blauwgroenepapegaaiamadine is aanvullend onderstaand van toepassing:
De Blauwgroene papegaaiamadine is een sociale vogel en kan in een volière worden gehouden samen met de Rode Kroonvink, dorn astrildes, bruinborst rietvinken, roodkop papegaaiamadines, zilverbekjes, bichenow, mexicaanse roodmus, blauwkopblauwfazantjes en granaat astrildes Ceresamadines, Cubavinken, goudbuikjes en tijgervinken, Chinese dwergkwartels e.d.

Het fokken met de Blauwgroenepapegaaiamadine.

Blauwgroene papegaaiamadines zijn in hun tweede jaar broedrijp.

Als met deze vogels op het systeem "natuurbroed" wordt gefokt dan kan het broedseizoen al in april beginnen en doorlopen tot juni..

De vogels maken zelf van nestmateriaal een nest in een bij voorkeur halfopen nestkastje. Ook worden nestjes gemaakt in struiken.

Als regel zijn twee broedronden mogelijk, maar soms kan ook een derde ronde gedaan worden.

De broedtijd is ca. 12 tot 14 dagen en per broedronde worden vier tot zes eitjes gelegd.

De man en pop broeden beiden zelf de eitjes uit. Het uitkomstpercentage is ca. 80 tot 100%.

In de periode tussen het uitkomen van de eitjes en de jeugdruï is er geen opvallend sterftecijfer.

In die periode zijn nog geen soortkenmerken waarneembaar.

De jonge vogels komen vlot door de rui.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1997, blz.358

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, nov. 1998, blz. 50

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast worden ook een aantal kleurmutaties gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht Erythrura standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Blauwgroene papegaaiamadine is een zaadetende tropische vogel.

Het is dan ook een eerste vereiste dat de vogels kunnen beschikken over een rijk zaadmengsel, een z.g. Australische prachtvinken mengsel.

Hierin zit een grote variatie aan zaden zoals witzaad, gele en rode panis, witte millet, Japanse millet, perilla. Dit mengsel is veelal compleet samengesteld door voerfabrikanten.

Het verdient aanbeveling ook wat gebroken gepelde haver aan de zaadmengeling toe te voegen.

Aanvullend kunnen andere zaden zoals "tuin- en onkruidzaden" worden toegevoegd.

Naast zaadmengsels krijgen Blauwgroene papegaaiamadines ook zachtvoer en of krachtvoer toegediend.

Dit kan fabrieksmatig samengesteld zijn, maar sommige vogelliefhebbers geven de voorkeur aan het zelf maken van zachtvoer.

Gedurende de periode waarin de ouders jonge vogels moeten groot brengen moet het voedingsaanbod uitgebreid worden met dierlijke eiwitten.

Dit kan in de vorm van voedseldieren zoals buffalo wormen, pinkies, meelwormen. Voorwaarde is wel dat dit met mate plaats vindt.

In het totale voedsel aanbod mag grit, kiezel en kalk niet ontbreken. Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren. Blauwgroene papegaaiamadines hebben naast zaadmengsels ook schoon en vers drinkwater nodig. Het is ook wenselijk dat regelmatig schoon en vers badwater, bij voorkeur in schalen, tot hun beschikking staat.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Blauwgroene papegaaiamadines die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Het zijn erg beweeglijke vogeltjes. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Gedurende een periode van twee jaar kunnen Blauwgroene papegaaiamadines als eigen kweek vogels deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling. Zij worden dan ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Blauwgroene papegaaiamadine is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Blauwgroene papegaaiamadine niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Blauwgroene papegaaiamadines als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Blauwgroene papegaaiamadine is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Blauwgroene papegaaiamadines enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door C. Bonte, Jos Smink, R. Poelarends, H. van der Heide, fokkers van deze vogelsoort

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaardeisen voor het geslacht *Erythrura*, papegaaiamadines, samengesteld door de TC Tropische Vogels en Parkieten van de NBvV.

Uitgegeven door de NBvV, druk 2017- 2020, blz. 24 – 25.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Derek Goodwin, *Estrilled finches of the World*

Peter Clement, *Finches and Sparrows*

Links

BirdLife International 2012. *Erythrura tricolor*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Bijlage A.

**Huisvestingsmatrix voor vogels uit de cluster 3b.
Zaadetende uitheemse kooi- en volièrè vogel
Prachtvinken**

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolièrè met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volièrè Binnen vlucht Vluchtkooi 100 x 100 x 50 cm.	
Van 9,5 – 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm.	Vorbereiding broedseizoen	Kooi 100 x 40 x 40 cm. Kooi 100 x 40 x 50 cm. Kooi 100 x 100 x 50 cm.	
Van 9,5 – 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm	Broedseizoen	Broedkooi 50 x 40 x 40 cm. Broedkooi 50 x 40 x 50 cm. Broedkooi 50 x 50 x 50 cm Of nestgelegenheid in vluchten, volièrès en aangebouwde nachthokken.	1 koppel
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volièrè, vlucht of vluchtkooi	
Van 11 - 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm.	Vorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 50 x 40 x 40 cm. Kooi 50 x 40 x 50 cm Kooi 50 x 100 x 50 cm.	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgeschreven Tentoonstellingskooi	1
	Rustperiode	Zie start matrix	